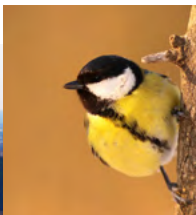
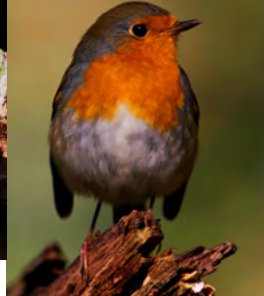
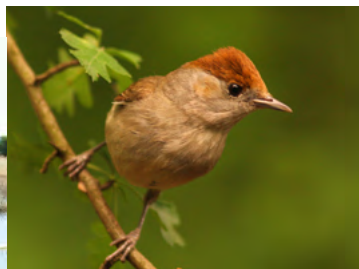

Hova menjünk kirándulni?

Barangolás
Budapest védett
természeti területein

Bevezető

A közel kétmillió városlakóból kevesen tudják, hogy a főváros 525 négyzetkilométere nem csak urbánus gondokat és értékeket, de természeti problémákat és kincseket is rejt. És itt nem csak Budapest világviszonylatban is egyedülálló hévizes barlangjaira gondolunk, hanem kies kertekre, pihentető parkokra, sziklás sasbércekre, madárdallos erdőkre, virágos lápokra, zsongó mocsarakra. Olyan helyekre, ahol a felfedezés kalandja vár, ahol rácsodálkozhatunk a természet mélyről fakadó harmóniájára.

Jelen szórólapunkkal Budapest tíz védett területét mutatjuk be, melyek kiemelkedő természeti, kulturális, geológiai, vagy tájképi értékeikkel méltán élvezik főváros, esetenként az országos védettség státuszát.

Reméljük, összeállításunkkal sikerül kedvet hoznunk ezen területek felkereséséhez, amelyekről további, részletes információt találhatnak az alábbi weboldalon:

www.mtvsz.hu/budapest_termeszeti_kincsei

II. kerület

**Ferenc-hegy
természetvédelmi terület**
Zuhany utca – Vend utca – Őzgida utca
– Törökvérszi út által határolt terület

Megközelíthetőség: legkönnyebben a Törökvérszi út - Ferenchegyi út kereszteződése felől

Védetté nyilvánítás éve: 1999
Státusa: Fővárosi védelem alatt áll
Területe: 8,6 ha
Látogathatósága: szabadon látogatható

A Ferenc-hegyen található erdő fővárosunk egyik leginkább természetesnek mondható karsztbokorerdő együttese. A terület állattani és növényzeti értékei mellett fontos védőszerepet is betölt, mint a hegy alatt húzódó, több mint 5 km hosszan feltárt, fokozottan védett Ferenchegy-barlang felszíne, mely a terület geológiai értékeit őrzi különböző ritka ásványtársulásai révén. A területet a gyerekek a játékos „Érzékek ösvényén” keresztül fedezhetik fel.

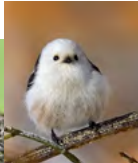
II. kerület

**Fazekas-hegyi kőfejtő
természetvédelmi terület**
Torda utca – Uzsoki utca – Villám utca –
Bátori László utca által határolt terület

Megközelíthetőség: legkönnyebben a Nagyrét utcáról nyíló Torda utcán keresztül. A felhagyott kőfejtő az utca végénél kezdődik.

Védetté nyilvánítás éve: 1982
Státusa: Fővárosi védelem alatt áll
Területe: 0,7 ha
Látogathatósága: Fazekas-hegy szabadon, a bányaterület csak engedéllyel látogatható.

A Fazekas-hegyi kőfejtő elsődlegesen geológiai értékeinek köszönheti védelmét, egyetlen ösvénye sárgásfehér sziklakibúvásk között vezet, melyek a hegy fő tömegét adó mészkősziklák felszínre került részei. A budai erdők közelsége az élővilág számára is megfelelő védelmet jelent, tavasszal megjelennek a sütkérező fűrés- és faligyíkok, madárvilágát a városi és erdei fajok közösen alkotják.

II. kerület

**Apáthy-szikla
természetvédelmi terület**
Szalonta út – Nagybányai utca – Madár
utca – Páfrányliget utca – Görgényi út által
határolt terület

Megközelíthetőség: a 11-es busz Törökvérszi úti végállomásától alig 100 méterre található a védett élőhely délkeleti sarka.

Védetté nyilvánítás éve: 1977
Státusa: Fővárosi védelem alatt áll
Területe: 9,2 ha
Látogathatósága: szabadon látogatható

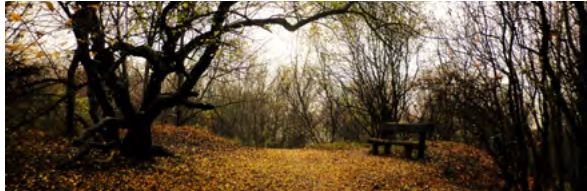
Budapest egyik olyan védett természeti területe, amely Natura 2000 különleges természetmegőrzési terület is egyben. Ezen túl a Gellért-hegy mellett a város talán legmarkánsabb dolomit-képződménye is, az élő és élettelen természeti kincsek mellett jelentős tájképi értéket képvisel. A terület egyik különlegessége a jégkorszaki maradványfajnak tekinthető budai nyúlfarkfű (*Sesleria sadleriana*). Ezen kívül még 26 védett növényfaj található itt, kiemelhetően gazdag rovarvilággal. Geológiai értékeit a dolomit képezte gazdag ammonitesz lelőhely jelenti.

III. kerület

**Róka-hegyi bánya
természetvédelmi terület**
Ibolya utca – Rózsa utca – Ürömi út által
határolt terület

Megközelíthetőség: több oldalról lehetséges, a szentendrei HÉV-től az Ürömi út-Gyöngyvirág utca útvonalon keleti irányból, míg az Ürömi út-Tenk Dániel utca találkozásától délnyugati irányból juthatunk a védett területre.

XI. kerület

Gellért-hegy

A Budai-hegységhez tartozó Gellért-hegy nagyrészt a XI. kerületben található, ki-sebb, északi része az I. kerülethez tartozik.

Megközelíthetőség: számtalan gyalogösvény hálózta be, gya-log feljuthatunk rá az Erzsébet hídtól, a Szent Gellért térről vagy a Móricz Zsigmond körtértől is.

Védetté nyilvánítás éve: 1997
Státusa: Országos jelentőségű védett természeti terület, 1987 óta az UNESCO Világörökség része
Területe: 39 ha
Látogathatósága: szabadon látogatható

Országos jelentőségű természetvédelmi terület, de legalább ilyen értékes történelmi, kulturális és szakrális múltja miatt is. A nehezen hozzáférhető dolomit szikla részekben megmaradtak az eredeti, dolomitra jellemző élővilág értékes képviselői, kőris- és hársfák, karsztbokorerdők és gyertyános-tölgyesek. A meredek, sziklás részek kiemelkedő képviselője a csikófark populációja és a Magyarországon csak itt élő sárgás hab-szegfű (*Silene flavescens*).

XII. kerület

Kis-sváb-hegy

természetvédelmi terület

Gaál József út – Álom utca –
Pethényi út által határolt terület

Megközelíthetőség: a Széll Kálmán térről induló 21-es busz Pethényi úti megállójánál leszállva, 300 méteres sétával érhe-tő el a védett terület délnyugati széle.

Védetté nyilvánítás éve: 1991
Státusa: Fővárosi védelem alatt áll
Területe: 11,75 ha
Látogathatósága: szabadon látogatható

A védett terület zárvány jellege miatt kiemelten fontos a Kis-sváb-hegy megőrzése, mind a védett növényfajok, mind a tájkép védelme érdekében. Geológiai értékei közé tartoznak a felhagyott bányafalakban fellelhető különböző ősmarad-ványok. A védett területet tanösvény mentén lehet körbejárni, tetejéről szép kilátás nyílik a Budai-hegység számos pontjára.

XIV. kerület

Fővárosi Állat- és Növény- kert természetvédelmi terület

(Állatkerti körút 6-12.)

Megközelíthetőség: kisközponttal (M1 sárga metró vonal, Széc-henyi Fürdő megálló), 72-es trolibusszal (Állatkert megálló), 75-ös vagy 79-es trolibuszokkal (Gundel Károly út megálló), 20E, 30, 30A, 105, 230 autóbusszokkal (Hősök tere megállónál leszállva).

Védetté nyilvánítás éve: 1986
Státusa: Országos jelentőségű védett természeti terület
Területe: 11 ha
Honlap: <http://www.zoobudapest.com>
Látogathatósága: belépő ellenében látogatható nyitvatartási időben

A Fővárosi Állat- és Növénykert jelenlegi formájában több mint 550 fászáru növényfajnak és mintegy 750 állatfajnak ad ott-hont. A gyűjteményes kert növényeinek, állatainak bemuta-tásán túl fontos szerepet játszik a környezeti nevelésben, a faj- és fajtavédelemben, az állatmentésben és a gyakorlati ter-mészetvédelemben is.

XVI. kerület

Naplás-tó

természetvédelmi terület

A Cinkotai út és a közigazgatási határ között, a Naplás út északi és déli oldalán fekvő terület

Megközelíthetőség: tömegközlekedéssel a 46-os és a 146-os buszok „Erdei bekötőút” megállójánál leszállva, ahonnan gya-log pár perc alatt elérhetjük a tavat.

Védetté nyilvánítás éve: 1997
Státusa: Fővárosi védelem alatt áll
Területe: 166 ha
Látogathatósága: szabadon látogatható

A tó és környéke az egyik legnagyobb fővárosi védett terület, egyedülálló természetes növényvilágai, védett és veszélyez-tetett növényfajai, rendkívül gazdag állatvilága, valamint jelentős tájképi és rekreációs értéke okán. Botanikai értékét a Szilas-pa-tak mentén húzódó kiszáradó kékperjés láprétek képviselik. Több mint 150 madárfajt figyeltek meg a területen, említésre méltó még a területen élő mocsári teknős állomány is. A termé-szetközeli terület megismerését jól kiépített tanösvény segíti.

XVII. kerület

Merzse-mocsár

természetvédelmi terület

Rákosperti vasútállomás – közigazgatá-si határ – Liszt Ferenc repülőtér közötti terület

Megközelíthetőség: a védett élőhely tömegközlekedéssel a Rá-kosperti vasútállomástól érhető el kb. 1 km-es sétával. Busszal a 297-es járással juthatunk a terület közelébe.

Védetté nyilvánítás éve: 1997
Státusa: Fővárosi védelem alatt áll
Területe: 49,5 ha
Látogathatósága: szabadon látogatható

Az egykor nagy kiterjedésű rákosi mocsárvidék egyik utolsó kép-viselője. A területről négy harasztot, több mint 100 kétszikű és ötvenegy egyszikű növényfajt írtak le. Élőhelyei a magassásos, a nádas, a bokorfűzes, a fűz-nyárligeterdő, a száradó kékper-jés láprét és a kaszálórét is. A terület megismerését tanösvény segíti, a vízimadarak életét pedig egy madármegfigyelő lesből kémlelhetjük.

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarországon

Kiadja:

Felkészítette: dr. Farkas István
Cím: 1091 Budapest, Üllői út 91/b
Tel: +36 1 216 72 97
Fax: +36 1 216 72 95

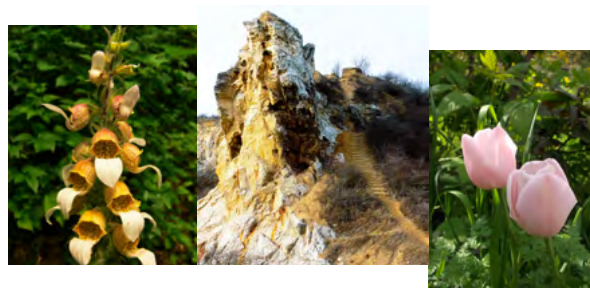
www.mtvsv.hu

Szakmai partner:

Budapesti Természetbarát Sportszövetség

Fotók: Molnár Antal

A kiadványt a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Alapja támogatta.

XI. kerület

Budai Arborétum

természetvédelmi terület

1118 Villányi út 29-43. és a Ménesi út 43-45. és a Somlói út közötti terület

Megközelíthetőség: pár percnyi sétára található a Móricz Zsig-mond körtértől. Tömegközlekedéssel szintén a körtér, vagy a Déli pályaudvar felől, a 17-es vagy a 61-es villamossal érhető el.

Védetté nyilvánítás éve: 1975
Státusa: Fővárosi védelem alatt áll
Területe: 8,9 ha
Látogathatósága: szabadon látogatható (a Szent István Egyetem Kertészettudo-mányi Karának nyitvatartási ideje alatt)

Az ország egyik leggazdagabb arborétuma. A botanikus kert-ben mintegy 1500 fás szárú dísznövényfaj, 240 féle hagymás virág és több száz évelő dísznövény él, ehhez kapcsolódóan gazdag madárvilággal. A látogató útját tanösvény és egyéb in-formációs táblák kísérik végig.